

ОФІЦІЙНИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОТОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINE NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 7. Джерси Сіті, Н. Дж., вівторок, 11. січня, 1927. VOL. XXXV. No. 7. Jersey City, N. J., Tuesday, January 11, 1927. THREE CENTS

В ОБОХ ПАЛАТАХ КОНГРЕСУ КРИТИКУЮТЬ ЗА ПОЛІТИКУ В МЕКСИКУ І НИКАРАГВІ

МЕКСИКО ДОПУСКАЄ ЗВІРНАЄ З АМЕРИКОЮ ЧЕРЕЗ НАФТОВУ ПОЛІТИКУ.
ВАШИНГТОН, 8 січня. — Демократичні конгресмени й сенатори виступили в обох палатах конгресу з острою критикою політики президента Куліджа супроти Мексика й Нікарагви.
Щодо політики Куліджа супроти Мексика, то сенатор Гайдер називав її загрозливим Мексика для охорони нафтарських інтересів. В палаті посів конгресмен Годолстон вис революцій, щоби американський уряд відкавказ своїх маринів з Нікарагви та держався далеко від Мексика.
Сенатор Гефалін виступив отверто зі заявою, що американський уряд пре до війни з Мексиком та що тепер він пригтовляє американську публичну опінію до рішення кроку.

МЕКСИКАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ХОЧЕ МИРОВОГО СУДУ З АМЕРИКОЮ.

МЕКСИКО, 8 січня. — Мексиканський президент Каес заявив, що він готов віддати спір Мексика зі Злученими Державами до розсуду Арбітражній (роземному) Трибуналові в Газі.
В своїй заяві Каес звертає увагу Злученим Державам, що відкавказ визнання для мексиканського уряду сейчас викликалоби в Мексикі нову революцію.

ПАРТІЯ НИКАРАГВАНСЬКОЇ ГОРОЖАНСЬКОЇ ВІЙНИ ПРО СВОЇ ПРЕТЕНСІЇ.

НЬО ЙОРК, 8 січня. — Ньойорський денник Таймс просив провідників обох воюючих зі собою партій в Нікарагві пропозиції американській публіці своє становище. У відповідь на ці запитання пропозиції свою заяву з одної сторони Адольфо Діас, котрого нандидатуру на президента Нікарагви підпорує Злучені Держави, а з другої Хвані Барвіста Сакаса, ліберальний претендент до уряду президента.
У своїй заяві Діас каже, що він має право до президентури, бо за ним записав уряд Америкі. Він називав себе обборонцем Нікарагви перед вмишуванням Мексика в нутрішні справи Нікарагви.
Сакаса знова каже, що Діас захочив уряд президента без права, що є становище наезників йому, Сакасі, та що Злучені Держави не повинні вмишуватися в нутрішні справи чужої держави.

СТРАШНА ПОДІЯ В ТЕАТРІ.

МОНТРЕАЛЬ, 9 січня. — В театрі рухомих образків Лорієр Пелес, положений на вулиці Св. Катерини, вибух ніч сподував невеличкий огонь, який пожарили погасили без труднощів. Заким се однак сталося, серед публіки, зложеної майже виключно з дітей до 16 літ, вибухла страшна пожежа, серед якої діти сповилися комо виходу та забави вихід на двір. Згинуло тут тоді від диму й чаду 77 дітей. Були се діти, бо лишень одна жертва мала понад 16 літ. Діти лежали покотом, однією лавою мерців. Щоби їх добути, пожарники musiли пробити стіну театру.
Всіх трунів відставлено сейчас до трупарень, куди й поділалися родичи, шукаючи за своїми дітьми. Серед населення страше обурення на заряд театру. Поліція арештувала власителя, менеджера та двох робітників театру.
З імен жертв події вилно, що жертви були майже виключно діти канадійських Французів. Головною причиною представлення була фільма „Гет Дем Ян“.

ЗЕЛІЗНИЦА КАТАСТРОФА.

СИРАКУОЗ, Нью Йорк, 9 січня. — Серед густої морозної мряки найхак поспішний поїзд зелізниці Нью Йорк Централ, ідуцій до Бостону, на сточий тут поїзд сів самої зелізниці, ідуцій до Нью Йорку. На бостонських поїздах погіб машиніст, а на другім поїзді пічкур відніс такі тяжкі попарення кияпкатом з машини, що він відій помер. Кромі цього катастрофа поклала 22 пасажирів. Заряд зелізниці звалює свою вину на машиніста, котрий погіб; він мав не догадувати сигналі.

ЩЕ Й НЕ ВСІ АМЕРИКАНЦІ ЗАМЕРИКАНІЗОВАНІ.

НЬО ЙОРК, 9 січня. — Др. Джан Весаї Гид, канцлер Лінкольнського університету, виводячись тут в одній церкві відчит про американських гриняків у Аппалачських горах. Беслідник заявив на вступі свого відчиту, що в той самий час, коли Американці збирають мільйони на американізацію імїгрантів в американських горах є ще коло 6 мільйонів людей, Американців від многих покочили, які все ще не замеканізовані. 72 проценти гриняків Аппалачських гір не знає читати ні писати, і живе відірваним життям від решти Америкі.
Беслідник закликає своїх слухачів, щоби вони тепер приставили дещо гроши на „замеканізацію“ сих родовитих Американців. Замість давати жертви на Палестину, Африку й Китай, радив він складати жертви на поширення серед сих Американців американської штуки читання й писання, та на записання їх з новочасними вимогами життя в Злучених Державах.

Різдвяна Коляда для Рідної Школи.

Всі збірки на Рідну Країну, які переводимо в Америці з нагоди Різдвяної Коляди, призначені на Рідну Школу в краю, себто на поширення науки між нашим народом, на ту ціль, яка збудує крашу будучинні нашому народові.

Тому повинні ми пам'ятати на те, щоби: В кожній місцевості, де тільки живуть Українці, була обов'язково зорганізована й переведена в січні 1927 р. Різдвяна Збірка на допомогу Рідній Школі в старім краю та щоби та Різдвяна Коляда була вислана до краю через: „Obuednanue“. P. O. Box 411. Philadelphia, Pa.

МЕКСИКАНСЬКИЙ УРЯД АРЕШТУЄ СВЯЩЕНИКІВ ЗА УЧАСТЬ В ПОВСТАННІ.

МЕКСИКО, 9 січня. — На приказ федеральних урядників арештовано п'яні в Сатліто, столиці стейту Коагула, двох римо-католицьких священників, які мали підбурювати населення проти уряду.

НАЙКРАШЕ ФРАНЦУСЬКЕ ВИПСКО СТОЇТЬ НА ІТАЛІЙСЬКІЙ ГРАНИЦІ.

НІЦЦА, 9 січня. — Мимо урочистих новорічних запевнень з боку Муссоліні й Брінда, що Італія й Франція живуть в найкращих відносинах, Франція таки збирала найбільш випробовані військові частини й розмістила їх на французько-італійській границі. Військо те є найномодерніше в світі.
Італійський патрулюючий жовітр стрілив вчера до французького поїзду, що покидав Італійську територію. Жовітр виврадував себе опісля тим, що йому привиділося, що хтось чінався поїзду і хотів його постріляти.
Кажуть, що нема обави, щоби тут прийшло тепер до чогось пожежого. Але одного не можна заперечити, а це загальної ненависті Італійців до Французів.

КУДИ ЙДЕ ХЛІБ З УКРАЇНИ?

Відповідь знаходимо в передовій „Вістці“ ч. 264: „Стан світового ринку нас особливо цікавить напрямом вивозу заготовленого на Україні збіжжя.
„До останнього часу головний напрямом був північний, бо північні споживчі райони зовсім не багато мали заготовленого збіжжя. В районах, що звичайно вносили на собі голівний тягар їх постачання (Сибір, Урал, Центроазибоброцька округа), вистигали запізнилася майже на місяць. У Поволжі дуже довго ринком був дезорганізований.“
Через це ввесь тягар поставним північним споживчим районам припав на основі експортних районів, Україну та Північній Кавказі“.

ВИДАТНИЦЬ ЛЮДСЬКОЇ ПРАЦІ.

Видатниць людської праці, все одно умови чи фізичної, залежить від того, в яких умовах вона відбувається. Чим нормальніші й приємніші ці умовини, тим видатніція праця. Навіть дрібні й незначні обставини можуть мати великий вплив на її продуктивність.

Так, наприклад, в одній німецькій фабриці відділ, де виробляли регулятори. Денна продукція вносила 80 штук, з них, одначе коло 60 заверталося до дня контрольного відділу фабрики назад, як непридатні до вжитку. Управу фабрики зачинала шукати причини так поганого праці цього відділу і показалося, що там був постілю великий гамір, який перешкоджав увазі робітників. Усушення цього гамору дало блискучий вислід: та сама кількість робітників виробляла денно 110 регуляторів, між якими несправних було за день не більше, як 6.

По багатьох американських фабриках заводять радио-апарати, які музикою упрямують працю робітникам, бо переконаніся, що це значно збільшує видатниць праці.
До недавня мало звертали увагу на те, у якій позиції працює робітник. Досліді, переведені в Америці у ріжних ділянках виробництва, показали таке: Коли робітників, що працює стоячи, до того нераз ще й похилили, приладити арестат так, щоби він міг при праці вигідно сидіти, а при змозі це і сперті лікти на стіл, то продуктивність його роботи зростає нараз майже удвоє.

Всі ті удолігання й упрямювання праці робітника виходять очевидно не з альтруїзму або якихсь особливих симпатій до робітництва, тільки з ністого вихарування з бажання збільшити продуктивність праці і тим зменшення кошту виробництва. Та при акордовій системі платен не є ознакою збільшення денного заробітку робітника і виходить йому на користь.“

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВІНІ НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

В УКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ НАУК.

Український геологічний комітет дістав запрошення взяти участь у другому всеукраїнському зїзді по вивченню природних та продукційних сил народного господарства. Зоологічна секція інституту наукової мови при УАН закінчила редагування двох томів зоологічного номенклатурного словника. Перший том цими днями виходить у видавництві ДВУ.

Етнографічна комісія УАН збирала ціни фольклорні матеріали-перекази, пісні, прислів'я, сподаги — з першої революції 1905 року.

УАН організує велику експедицію до Усурійського краю. Зорганізований 1925 р. при ІНО гурток культури українського слова провадить широку роботу. Члени гуртка збирали цінний літературний матеріал по селах. До УАН передано понад 1000 сів на картках, що їх записали члени гуртка.

СКІЛЬКИ ЖИДІВСЬКИХ РОБІТНИКІВ НА УКРАЇНІ.

Рада української трейдунії подає, що на Україні працює на один мільон нежидівських робітників 127.000 жидівських, які становлять отсам 12.8 проц. всього зареєстрованого робітництва. Найбільше жидів працює в кравецтві, кушнірстві і т. п.

БРАКУЄ ГРОШЕЙ НА ШКОЛУ.

На черговій сесії ВУВКБ заявлено: „Питома вага бюджету на Н. Ком. Освіти в республіканському бюджеті цього року зменшилася. На нашу населені країни на потреби освіти витрачається менше, а ніж в РСФРР“.

(„Пр. Пр.“ ч. 268).
А що говорить не не абі чхх, а Приходимо, заступник комісара, то доводиться цьому вірити: грошей за мало. Звісно для української школи бо коли справа торкється національній меншостей, то цей брак певно не відчувається. Принаймні, про це свідчать самохвальні голоси совітської преси.

ДУМАЮТЬ ЩЕ ПРОЩЕ ПЕРЕВОРОТ В ПОЛЬЩІ

ВАРШАВА, 9 січня. — З хвилює, коли повернути зі святихних фєрій асьякого рода політиками, Варшава переповнена новими сензаціями. Літї кажуть, що Пласудкі вертає до парламентарних форм і вже зрештїгував з диктатурою і вищих аспірацій, особливо монархістичних. Права знова подуть з цілком певного жєрєля, що Пласудкі хвилює притих, але вже з вєсно дасть о собі знати. Він цілком певно замінить свою акцію монархістичним переворотом.

На загал всі нездоволені з інертності союму, бо нігде не видно в нім ніякого здорового плану, а все вже тільки потосками. В такім положенню диктатура Пласудкого має хоч то одно добре за собою, що дєржить польський золотий мїнаш на одній стопі. Подишши одначе польський фінанси і загальне економічне положення в таких відносних тяжко, бо на певне чужі банкірні позички не дадуть, а без позички в Польщі не піде до кращого.

СОВТИ НЕ ЗНАЮТЬ ЩЕ, ЯКУ ІМ ВЕСТИ ЗАГРАНИЧНУ ПОЛІТИКУ.

МОСКВА, 9 січня. — Американський кореспондент, який хотів дізнатися про совітську заграничну політику, не довівся на загал нічого нового. Він тільки підтвердив, що ведення цієї політики у совітї справа дуже скомплікована з тої огляду, що на не мають вплив аж три чинники: уряд, комітєри і профільтери. Комуністичній інтернаціоналі і інтернаціоналі робітничі юнії дуже часто розходяться з урядом і перешкоджають в його заходах. Сам уряд хоче за всяку ціну задержати спокій і жити в приязних відносинах з сусідами, а ринком і з Америкою і Ангелією. Це робить він головно тому, що потребує кредитів, бо край економічно дуже підупадає і о власних силах підлиється не може. Без чужого капіталу не можливе економічне відрощення союму. Цего погляду Ставін, який сьогодні грає найважнішу роль в життя соювітї.

НІМЦІ НЕ ХОЧУТЬ СЛУХАТИ НІГЕРСЬКОЇ ШТУКИ.

ЕЛЬБЕРФЕЛЬД, 9 січня. — Мейор того міста не дозволив виставити в міських театрі штуку зі співами і танцями під назвою „Чорні люди“, взяті з життя Нігрії по тій причині, що надерська пробівила дуже обгатові втерпіла від чорних військ, які тут довший час держала Франція, а які допускалися многих знущань над блякими.

В ХІНАХ ВІДНОСИНИ ПОПРАВЛЯЮТЬСЯ.

ГЕНКОВ, 9 січня. — Бритійські консулі опинилися знов під контролею британських властей. Пінцьяуала їх в останніх часах націоналістична армія і хінська поліція. Тепер підляють головно жовітри від воєнної маринарки. В місті на загал спокій і чужинці не атакують, як це було в днях попередніх.

В інших місцевостях відносини одначе ще дальше напружені.

ЛВІ ЗИСКАЛІ ПРИ ВИБОРАХ ДО СЕНАТУ.

ПАРИЖ, 9 січня. — Ввєра перейшли вибори третей частини сенаторів. На загал поблизь соціалісти. Це одначе змінив вигляду сенату. Літї поблизь при виборх наїть впливового сенатора Де Сакса, який є президентом сенату, а ринком і найбільшим привателем премієра Пуанкаре. В скванських департаменті провалявся Міллєранд, бушній французський президент. З тих, які зстали наново вибрані сенаторами, найважніші ті: міністр справедливості Барту, бушній французський фінанс Клемєнтьє, Каю, Гастон Меніє і другі. Ринком вибрано Пола Перє, що є президентом палати посів. Через вибір мусить він уступити зі своєю дотеперішній поліції.

КАЖУТЬ, ЩО НІМЦІ ВИРОБЛЯЮТЬ ТРИЛІВІЙ ГАЗ В РОСІЇ.

БЕРЛІН, 9 січня. — В папистичних німецьких органах подає соціалістичний посол Кінєнстер, що йому подали відомості про фабрику отруйних газів, яка існує в Росії над Воагою і виробляє газ для німецької армії. Відомості ті походили від двох робітників, які працювали в тій фабриці і які тепер вернули назад до Німеччини. Робітники подали далі, що ця фабрика зветься: Руско-германська фабрика Бєрсола. Менеджерами тої фабрики були німецькі реакціонери: др. Гуго Штольценберг з Гамбурга і якийсь Насс. Фабрику оплачував німецьке міністерство війни. Совіти відносилася до заряду фабрики і до робітників дуже втривало. Німецькі урядовці і робітники були дуже добре платні. Побирали місячно від 700 до 900 золотих марок німецьких.

СУД НАД ГАРІБАЛДІЕМ.

ПАРИЖ, 9 січня. — Дня 20 січня начнеться розправа проти полковника Гарібальдіє, вину великого Італійського патріота. Будуть судити його за вмищення в Італійській і еспанській заговір, який викрило в листопаді, а в яким, як виходить, Гарібальдіє мав грати роль зомою роду прокатора і будучи ворогом фашистів, мав заразом бути на їх службі та одержувати від них гроші.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Народного Союзу.

